

ANTWOORDEN

TAKEN **BLOK 8**

FS

8

DE WERELD IN GETALLEN

Concept

Ceciel Borghouts
Petra van den Brom-Snijders
(Meetkunde)
Arlette Buter
Anneke van Gool
Ans Veltman (Eureka)

Eindredactie

Merel Jongeling
Sigrid Kroon
Dorine de Kruyf
Ramon Verwijst
Anne Wichgers

Auteurs

Jos van den Bergh (Eureka)
Nicole Bus
Anke Fourdraine
Désirée Janssen
Francis Kutschruter
Marieke van Lierop
Sabine Lit
Annette Markusse (Eureka)
Martie de Pater-Sneep
Irene Prins-Munting (Eureka)
Pieter Schouten
Marijke Spoelder

6

Delen

$$14 : 2$$

$$14 : 5$$

5

Tafels van
vermenigvuldiging

$$2 \times \dots$$

$$5 \times \dots$$

$$10 \times \dots$$

$$18 + 9$$

$$35 + 7$$

$$30 - 6$$

$$45 - 9$$

$$2 \times 4 \rightarrow 3 \times 4$$

$$4 \times 4 \leftarrow 5 \times 4$$

$$5 \times 4 \rightarrow 6 \times 4$$

$$9 \times 4 \leftarrow 10 \times 4$$

4

Rekenen
tot en met 100

$$50 + 20$$

$$56 + 20$$

$$50 - 20$$

$$56 - 20$$

$$48 + \dots = 50$$

$$70 - 6$$

3

Rekenen
tot en met 20

$$15 + 2$$

$$15 - 2$$

2

Oriëntatie getallen
tot en met 100

1

Rekenen
tot en met 10

$$5 \begin{cases} 2 \\ 3 \end{cases}$$

0

Oriëntatie getallen
tot en met 20

$$17 \quad 18 \quad 19 \quad 20 \quad \square \quad \square$$

$$150 : 3$$

$$42 : 3$$

$$7 \times 3$$

$$7 \times 9$$

$$8 \times 6$$

$$8 \times 4$$

$$4 \times 7$$

$$2 \times 9$$

$$6 \times 3$$

$$3 \times 40$$

$$4 \times 23$$

$$40 + 5$$

$$42 + 5$$

$$48 + 7$$

$$56 - 2$$

$$56 - 8$$

$$46 + 23$$

$$46 + 28$$

$$56 - 23$$

$$56 - 28$$

$$6 + \dots = 10$$

$$16 + \dots = 20$$

$$6 + 8$$

$$16 - 8$$

97

98

99

100

$$5 + 2$$

$$5 - 2$$

doel

- ▶ Je oefent betekenis verlenen aan getallen tot in de miljarden en je oefent getallen tot in de miljarden op 2 manieren schrijven: 5,2 miljoen en 5.200.000.
- ▶ Je oefent getallen tot in de miljarden op volgorde te zetten, af te lezen en schattend te plaatsen op een getallenlijn.

1

Schrijf in woorden.

3.100.000 = 3,1 miljoen	4.500.000.000 = 4,5 miljard
4.870.000 = 4,87 miljoen	78.230.000.000 = 78,23 miljard
6.390.000 = 6,39 miljoen	5.090.000.000 = 5,09 miljard
65.070.000 = 65,07 miljoen	216.050.000.000 = 216,05 miljard
17.230.000 = 17,23 miljoen	337.446.000.000 = 337,446 miljard

2

Hoeveel is het gekleurde cijfer waard?

986.502.600 → 900.000.000	23845.612 → 5000
704593 → 90	54321.978.000 → 50.000.000.000
597.840 → 90.000	125.879.026 → 5.000.000
9840.321 → 9.000.000	995.004 → 5000
499.000 → 400.000	
49.900.000 → 40.000.000	
900.004 → 4	
9409 → 400	

Zoek in de rijtjes. Schrijf in woorden: duizend, miljoen of miljard.

het kleinste getal: 9 duizend 409

het grootste getal: 54 miljard 321 miljoen 978 duizend

bijna 1 miljoen: 995 duizend 4

bijna 1 miljard: 986 miljoen 502 duizend 600

3

Welk getal ligt het dichtstbij? Omcirkel.

3.000.000	3.100.000	3.000.100	2.999.999
6.500.000	6.150.000	6.900.000	6.100.000
9.500.000	9.499.000	9.550.000	9.250.000

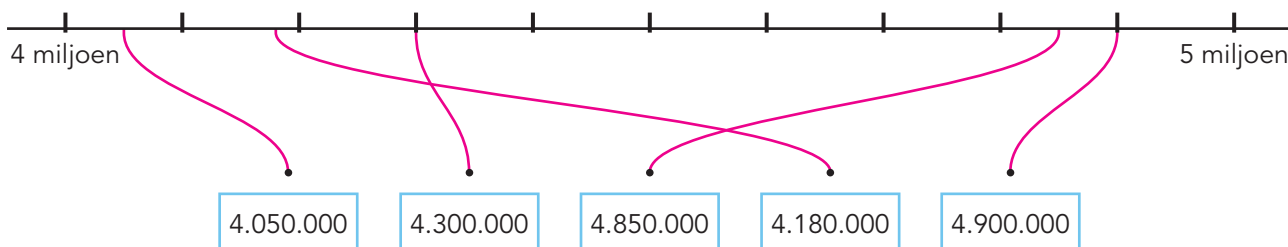
4

Schrijf op een andere manier.

in cijfers		als kommagetal	
31,4 miljard	➔ 31.400.000.000	2.010.000.000	➔ 2,01 miljard
13,7 miljard	➔ 13.700.000.000	46.300.000.000	➔ 46,3 miljard
89,3 miljoen	➔ 89.300.000	20.500.000	➔ 20,5 miljoen
196,8 miljoen	➔ 196.800.000	38.600.000	➔ 38,6 miljoen
25,5 duizend	➔ 25.500	40.800	➔ 40,8 duizend

5

Maak vast.

6

S

Van klein naar groot. Schrijf in cijfers.

350 miljoen	290 duizend	3,4 miljard	68 miljoen	875 duizend
290.000	875.000	68.000.000	350.000.000	3.400.000.000

28,9 miljard	864 duizend 560	8 miljoen 43 duizend	15 honderd 49	36,02 miljoen
1549	864.560	8.043.000	36.020.000	28.900.000.000

7

S

Welk woord is weg? Kies uit: duizend – miljoen – miljard.

In Duitsland wonen ongeveer 82,79 miljoen mensen.

In de Verenigde Staten wonen ongeveer 325,7 miljoen mensen.

In Eindhoven wonen ongeveer 223 duizend mensen.

Dat huis staat te koop voor 1,8 miljoen euro.

In China wonen ongeveer 1,386 miljard mensen.

doel

► Je oefent rekenen tot en met 100 ($40 + 5$, $42 + 5$, $48 + 7$, $56 - 2$, $56 - 8$).

1

Reken uit.

$56 - 5 = 51$

$72 - 4 = 68$

$57 - 9 = 48$

$98 - 7 = 91$

$89 - 6 = 83$

$62 - 8 = 54$

$45 - 7 = 38$

$73 - 6 = 67$

$33 - 5 = 28$

$35 - 3 = 32$

$88 - 4 = 84$

$85 - 9 = 76$

$45 - 8 = 37$

$24 - 1 = 23$

$66 - 3 = 63$

$64 - 8 = 56$

$68 - 2 = 66$

$65 - 9 = 56$

$36 - 8 = 28$

$58 - 5 = 53$

$31 + 8 = 39$

$18 + 9 = 27$

$89 + 4 = 93$

$75 + 9 = 84$

$63 + 5 = 68$

$43 + 7 = 50$

$55 + 8 = 63$

$37 + 7 = 44$

$59 + 6 = 65$

$38 + 6 = 44$

$37 + 5 = 42$

$63 + 8 = 71$

$80 + 3 = 83$

$82 + 4 = 86$

$71 + 7 = 78$

$46 + 2 = 48$

$24 + 2 = 26$

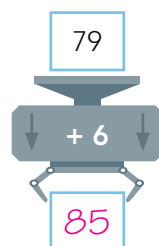
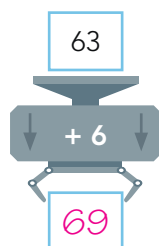
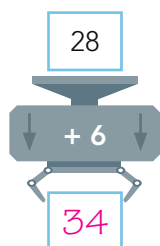
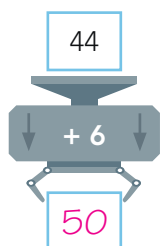
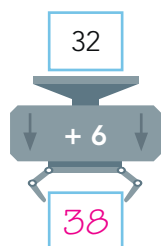
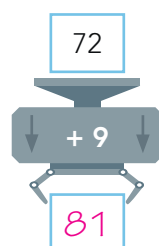
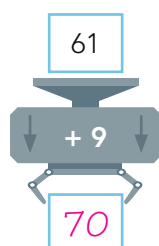
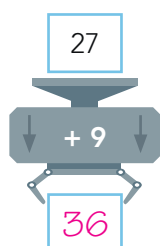
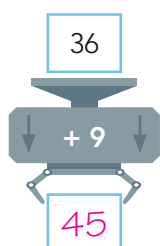
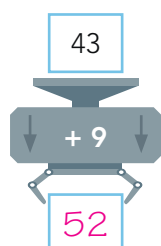
$50 + 3 = 53$

$40 + 6 = 46$

$78 + 4 = 82$

2

Reken uit.

3

Reken uit.

$53 - 7 = 46$

$71 - 6 = 65$

$64 + 4 = 68$

$33 + 6 = 39$

$84 - 9 = 75$

$34 - 3 = 31$

$79 + 7 = 86$

$47 + 7 = 54$

$22 - 4 = 18$

$52 - 6 = 46$

$48 + 5 = 53$

$80 + 2 = 82$

$68 - 5 = 63$

$87 - 2 = 85$

$20 + 9 = 29$

$79 + 5 = 84$

$91 - 8 = 83$

$45 - 7 = 38$

$56 + 8 = 64$

$55 + 3 = 58$

4

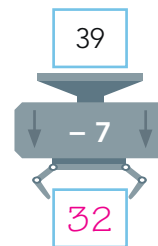
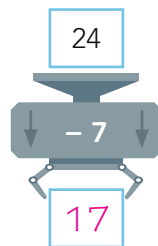
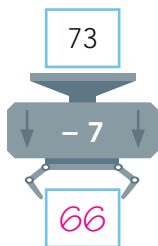
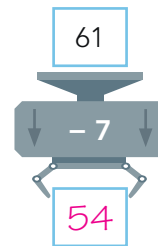
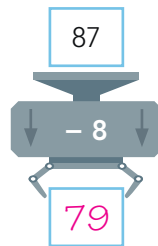
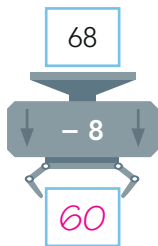
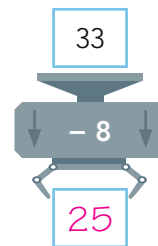
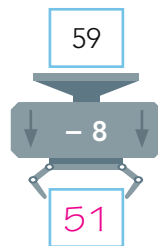
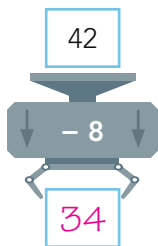
Reken uit.

+	3	5	9
80	83	85	89
84	87	89	93
86	89	91	95

-	4	6	7
30	26	24	23
52	48	46	45
76	72	70	69

5

Reken uit.

6

Reken uit.

-	7	9	6	3
61	54	52	55	58
82	75	73	76	79
49	42	40	43	46

doel

- Je oefent het gemiddelde berekenen met hoofdrekenen.
- Je oefent het gemiddelde berekenen met de rekenmachine.

1

Reken het gemiddelde uit.

aardrijkskundecijfers: 7 – 6 – 8

optelsom: $7 + 6 + 8 = 21$

deelsom: $21 : 3 = 7$

antwoord: 7

geschiedeniscijfers: 8 – 7 – 5 – 8

optelsom: $8 + 7 + 5 + 8 = 28$

deelsom: $28 : 4 = 7$

antwoord: 7

taalcijfers: 5 – 4 – 6 – 7 – 6 – 8

optelsom: $5 + 4 + 6 + 7 + 6 + 8 = 36$

deelsom: $36 : 6 = 6$

antwoord: 6

rekencijfers: 10 – 6 – 7 – 8 – 9 – 8

optelsom: $10 + 6 + 7 + 8 + 9 + 8 = 48$

deelsom: $48 : 6 = 8$

antwoord: 8

2

Reken het gemiddelde uit.

worp	gegooid	totaal aantal ogen	gemiddelde per steen in deze worp
1	5, 4, 2, 1	12	3
2	3, 6, 2, 1	12	3
3	6, 1, 3, 6	16	4
4	5, 5, 4, 6	20	5
5	3, 4, 4, 1	12	3
6	2, 2, 1, 1	6	1,5

Laat zien hoe je rekt.

optelsom: $12 + 12 + 16 + 20 + 12 + 6 = 78$

deelsom: $78 : 6 = 13$

antwoord: 13 punten

3

S

Reken het gemiddelde uit in je schrift.

Iris leest in een uur 120 bladzijden. Hoeveel bladzijden leest ze gemiddeld in 20 minuten?

som: $120 : 3 = 40$

antwoord: 40 bladzijden

Bart rent 1500 m in 5 minuten.

Hoeveel meter rent hij gemiddeld in 1 minuut?

som: $1500 : 5 = 300$

antwoord: 300 m

4 S Reken het gemiddelde uit in je schrift.

Kris maakt een schaatstocht.
Het eerste uur rijdt hij 13 km.
Het tweede uur 14 km en het derde uur 12 km.
Hoeveel km per uur rijdt hij gemiddeld?

sommen: $13 + 14 + 12 = 39$

$39 : 3 = 13$

antwoord: **13 km**

Jelle speelt computerspelletjes.
Maandag doet hij er 4, dinsdag 3, woensdag 7,
donderdag 5 en vrijdag 6.
Hoeveel spelletjes doet hij gemiddeld per dag?

sommen: $4 + 3 + 7 + 5 + 6 = 25$

$25 : 5 = 5$

antwoord: **5 spelletjes**

5 Reken de gemiddelde opbrengst per kind uit met de rekenmachine.

opbrengst lotenverkoop per kind

	ma	di	wo	do	vrij	gemiddelde opbrengst
Bieke	€ 19,50	€ 28,15	€ 58,20	€ 6,55	€ 19,40	€ 26,36
Jill	€ 25,80	€ 17,75	€ 31,45	€ 9,45	€ 14,95	€ 19,88
Koen	€ 36,40	€ 21,60	€ 32,50	€ 7,80	€ 17,25	€ 23,11
Stijn	€ 10,80	€ 24,20	€ 56,00	€ 11,10	€ 19,00	€ 24,22
Roy	€ 34,65	€ 31,95	€ 45,80	€ 14,75	€ 23,70	€ 30,17

6 Reken het gemiddelde uit met de rekenmachine. Maak eerst een schatting.

Gebruik de tabel bij opgave 5.

Hoeveel geld hebben alle kinderen samen
opgehaald?

schatting: $30 + 20 + 20 + 20 + 30 = 120$

antwoord: **€ 123,74**

Hoeveel is dat gemiddeld per kind?

schatting: $120 : 5 = 24$

antwoord: **€ 24,75**

7 S Reken het gemiddelde uit.

De koffers wegen 22 kg, 19,2 kg, 17,6 kg en
23,2 kg.
Hoeveel kg weegt een koffer gemiddeld?

sommen: $22 + 19,2 + 17,6 + 23,2 = 82$

$82 : 4 = 20,5$

antwoord: **20,5 kg per koffer**

We gaan op vakantie. De eerste dag rijden we
1085 km. De tweede dag 897 km en de derde dag
712 km. Hoeveel km rijden we gemiddeld per dag?

sommen: $1085 + 897 + 712 = 2694$

$2694 : 3 = 898$

antwoord: **898 km per dag**

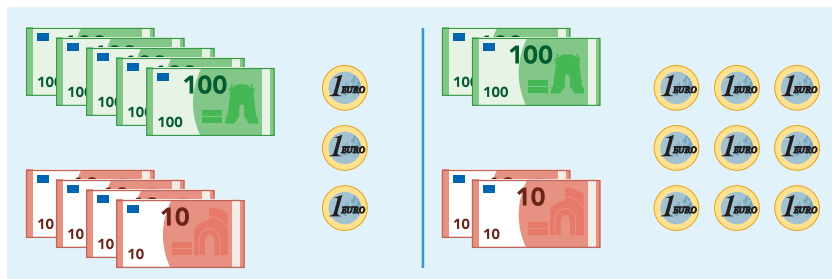
doel

- **S** Je oefent sommen als $487 + 235$ en $423 - 248$ cijferend uitrekenen.
- **F** Je oefent sommen als $487 + 235$ en $423 - 248$ cijferend of kolomsgewijs uitrekenen.

1

Hoeveel samen? Schrijf eerst de som op.

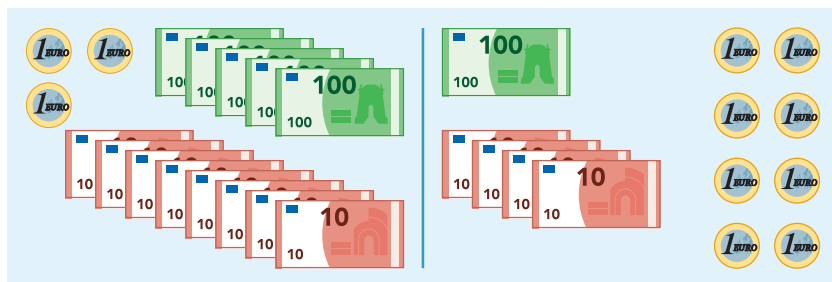
Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

som:

$$\begin{array}{r} 543 \\ 229 \\ \hline 772 \end{array} +$$

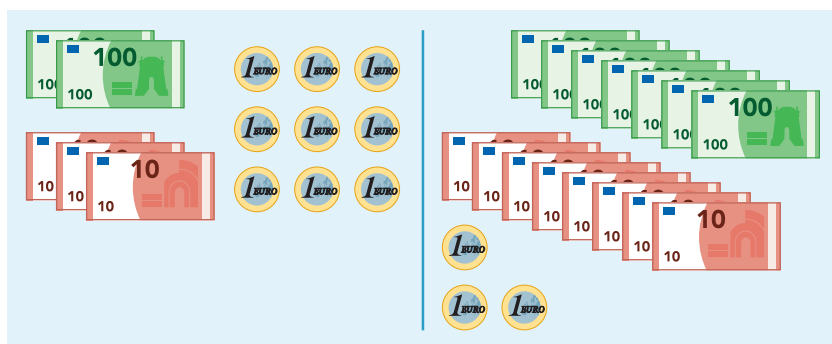
antwoord: € 772,-

som:

$$\begin{array}{r} 583 \\ 148 \\ \hline 731 \end{array} +$$

antwoord: € 731,-

som:

$$\begin{array}{r} 239 \\ 783 \\ \hline 1022 \end{array} +$$

antwoord: € 1022,-

2

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs in je schrift.

$458 + 393 = 851$

$349 + 308 = 657$

$294 + 588 = 882$

$571 + 494 = 1065$

$365 + 479 = 844$

Laat zien hoe je rekt bij de eerste som.

$$\begin{array}{r} 458 \\ 393 \\ \hline 851 \end{array} +$$

3

Welke som hoort erbij? Hoeveel kost het samen?

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 4 \overset{1}{3} 7 \\ 4 5 8 \\ \hline 8 9 5 \end{array} +$$

antwoord: € 895,-

$$\begin{array}{r} 1 \overset{1}{5} 4 7 \\ 3 8 9 \\ \hline 9 3 6 \end{array} +$$

antwoord: € 936,-

$$\begin{array}{r} 1 \overset{3}{3} 7 7 \\ 4 5 2 \\ \hline 8 2 9 \end{array} +$$

antwoord: € 829,-

4

Hoeveel spaargeld over? Reken uit in je schrift.

gespaard	uitgegeven	som	geld over
€ 623,-	€ 367,-	$623 - 367$	€ 256,-
€ 481,-	€ 256,-	$481 - 256$	€ 225,-
€ 387,-	€ 118,-	$387 - 118$	€ 269,-
€ 548,-	€ 392,-	$548 - 392$	€ 156,-
€ 292,-	€ 134,-	$292 - 134$	€ 158,-

5

Hoofdrekenen of kolomsgewijs / cijferen?

Zet in de goede kolom en reken de hoofdrekenensommen uit.

648 - 359

755 - 420

432 - 183

619 - 384

639 - 339

534 - 199

hoofdrekenen

kolomsgewijs / cijferen

$755 - 420 = 335$

$639 - 339 = 300$

$534 - 199 = 335$

$648 - 359$

$432 - 183$

$619 - 384$

6

Reken uit.

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r} 5 \overset{14}{\cancel{6}} \overset{12}{\cancel{5}} \overset{2}{\cancel{2}} \\ 2 \ 8 \ 7 \\ \hline 3 \ 6 \ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \overset{14}{\cancel{7}} \overset{14}{\cancel{5}} \overset{4}{\cancel{4}} \\ 3 \ 5 \ 5 \\ \hline 3 \ 9 \ 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \overset{1}{\cancel{2}} \overset{12}{\cancel{2}} \\ 6 \ 1 \ 6 \\ \hline 2 \ 0 \ 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \overset{13}{\cancel{5}} \overset{16}{\cancel{4}} \overset{6}{\cancel{6}} \\ 2 \ 4 \ 8 \\ \hline 2 \ 9 \ 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \overset{13}{\cancel{4}} \overset{10}{\cancel{4}} \overset{0}{\cancel{0}} \\ 1 \ 9 \ 1 \\ \hline 2 \ 4 \ 9 \end{array}$$

doel

- Je oefent betekenis verlenen aan getallen tot in de miljarden en je oefent getallen tot in de miljarden op 2 manieren schrijven: 5,2 miljoen en 5.200.000.
- Je oefent getallen tot in de miljarden op volgorde te zetten, af te lezen en schattend te plaatsen op een getallenlijn.

1

Schrijf in cijfers.

14 miljard = 14.000.000.000
 9 duizend = 9000
 35 miljoen = 35.000.000
 600 miljoen = 600.000.000
 19,2 miljoen = 19.200.000
 24,8 miljard = 24.800.000.000
 3,7 duizend = 3700
 0,2 miljard = 200.000.000

2

Van klein naar groot.

640.800	60.004.800	6.040.800	60.804	64.800.000
60.804	640.800	6.040.800	60.004.800	64.800.000

859.700	8.597.000	85.970	80.597	859.000.700
80.597	85.970	859.700	8.597.000	859.000.700

3

Hoeveel is het cijfer waard?

6		8	
367.052	60.000	8.934.073	8.000.000
2.361.589.000	60.000.000	129.825	800
5.006.000	6000	4.320.480	80
16.257.000	6.000.000	5.847.250.000	800.000.000

4

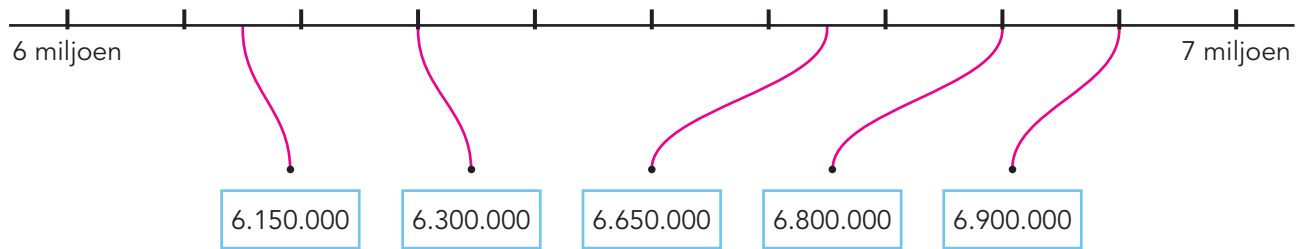
Schrijf op een andere manier.

in cijfers		als kommagetal	
31,4 miljard	→ 31.400.000.000	2.060.000.000	→ 2,06 miljard
13,7 miljard	→ 13.700.000.000	41.700.000.000	→ 41,7 miljard
80,3 miljoen	→ 80.300.000	38.500.000	→ 38,5 miljoen
106,8 miljoen	→ 106.800.000	58.600.000	→ 58,6 miljoen
52,9 duizend	→ 52.900	90.100	→ 90,1 duizend

5

Maak vast.

6

S

Van klein naar groot. Schrijf in cijfers.

51 duizend	5,1 miljoen	5,1 miljard	5,1 duizend	51 miljoen
5100	51.000	5.100.000	51.000.000	5.100.000.000

25 miljard	274 miljoen	38 miljoen 6 duizend
486 duizend	2 miljoen 740 duizend	4 miljard 90 duizend
486.000	2.740.000	38.006.000
274.000.000	4.000.090.000	25.000.000.000

7

S

Welk getal ligt het dichtstbij? Omcirkel.

5.000.000	5.100.000	4.950.000	5.250.000
7.500.000	7.100.000	7.850.000	7.490.000
8.150.000	7.999.000	8.350.000	7.950.000

doel

► Je oefent optellen en aftrekken tot en met 100 ($46 + 23$, $46 + 28$, $56 - 23$, $56 - 28$).

1

Reken uit.

$$86 - 22 = \underline{64}$$

$$52 + 29 = \underline{81}$$

$$43 - 19 = \underline{24}$$

$$58 + 32 = \underline{90}$$

$$58 - 15 = \underline{43}$$

$$67 + 17 = \underline{84}$$

$$73 - 39 = \underline{34}$$

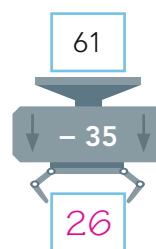
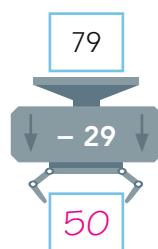
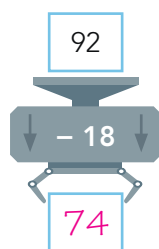
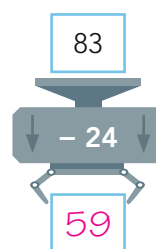
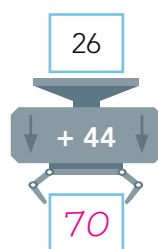
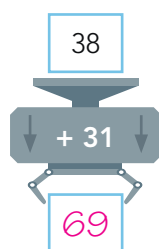
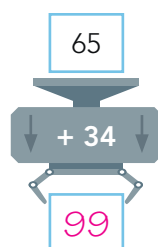
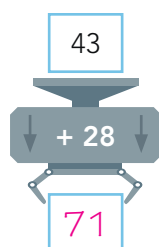
$$46 + 23 = \underline{69}$$

$$32 - 17 = \underline{15}$$

$$27 + 35 = \underline{62}$$

2

Reken uit.

3

Maak 9 verschillende plussommen.

Kies steeds uit elke rij een getal. *bijvoorbeeld:*

$$38 + 22 = 60$$

$$46 + 22 = 68$$

$$59 + 22 = 81$$

$$38 + 19 = 57$$

$$46 + 19 = 65$$

$$59 + 19 = 78$$

$$38 + 34 = 72$$

$$46 + 34 = 80$$

$$59 + 34 = 93$$

4

Maak 9 verschillende minsommen.Kies steeds uit elke rij een getal. *bijvoorbeeld:*

59

74

63

27

31

18

$59 - 27 = 32$

$74 - 27 = 47$

$63 - 27 = 36$

$59 - 31 = 28$

$74 - 31 = 43$

$63 - 31 = 32$

$59 - 18 = 41$

$74 - 18 = 56$

$63 - 18 = 45$

5

Reken uit.

+	16	38	23
28	44	66	51
37	53	75	60
61	77	99	84

-	28	34	19
87	59	53	68
73	45	39	54
95	67	61	76

6

Reken uit.

$63 + 15 = 78$

$37 + 17 = 54$

$49 + 28 = 77$

$46 + 25 = 71$

$46 + 34 = 80$

$28 + 34 = 62$

$32 + 27 = 59$

$51 + 26 = 77$

$57 + 34 = 91$

$19 + 43 = 62$

$82 - 36 = 46$

$54 - 35 = 19$

$47 - 24 = 23$

$71 - 19 = 52$

$65 - 31 = 34$

$43 - 22 = 21$

$96 - 47 = 49$

$57 - 16 = 41$

$52 - 18 = 34$

$72 - 48 = 24$

doel

- Je oefent het gemiddelde berekenen met hoofdrekenen.
- Je oefent het gemiddelde berekenen met de rekenmachine.

1

Reken het gemiddelde uit in je schrift.

30 40	10 40 70	35 65	100 110 120	85 140 150	22 26 27
35	40	50	110	125	25
50 60	45 55 110	45 115	120 135 165	75 85 110	25 70 85
55	70	80	140	90	60

2

Reken het gemiddelde uit.

worp	gegoid	totaal aantal ogen	gemiddelde per steen in deze worp
1	4, 4, 3, 1	12	3
2	1, 1, 1, 1	4	1
3	5, 2, 3, 6	16	4
4	2, 1, 2, 3	8	2
5	6, 6, 6, 6	24	6
6	3, 1, 3, 1	8	2

Hoeveel is het gemiddelde aantal punten in een worp? Laat zien hoe je rekent.

som: $12 + 4 + 16 + 8 + 24 + 8 = 72$

$72 : 6 = 12$

antwoord: **12 punten**

3

Reken het gemiddelde uit.

Ivar haalt in 5 dagen € 45,- op met het verkopen van loten.
Hoeveel euro is dat gemiddeld per dag?

som: $45 : 5 = 9$

antwoord: **€ 9,-**

Regnie traint op maandag van 10:00 uur tot 12:00 uur en op woensdag van 18:00 uur tot 21:00 uur.
Hoeveel uur traint zij gemiddeld per dag?

som: $2 + 3 = 5$

$5 : 2 = 2,5$

antwoord: **2,5 uur**

4

Reken het gemiddelde uit.

Aiara fietst de eerste dag 45 kilometer, de tweede dag 38 kilometer en de derde dag 46 kilometer. Hoeveel kilometer fietst zij gemiddeld per dag?

som: $45 + 38 + 46 = 129$

$129 : 3 = 43$

antwoord: 43 km

Cato en Pien smeren samen 90 broodjes. Hoeveel broodjes zijn dat gemiddeld per persoon?

som: $90 : 2 = 45$

antwoord: 45 broodjes

5

Reken het gemiddelde uit. Gebruik een rekenmachine.

€ 285,-
€ 39,-

€ 162,-

€ 246,-
€ 658,-
€ 317,-

€ 407,-

€ 198,-
€ 79,-
€ 233,-

€ 170,-

€ 156,-
€ 274,-
€ 359,-
€ 594,-

€ 345,75

€ 115,-
€ 280,-
€ 76,-
€ 351,-

€ 205,50

6

Reken de gemiddelde temperatuur uit. Gebruik een rekenmachine.

maandag	30 graden
dinsdag	27 graden
woensdag	25 graden
donderdag	19 graden
vrijdag	22 graden
zaterdag	28 graden
zondag	31 graden

Laat zien hoe je rekent.

$30 + 27 + 25 + 19 + 22 + 28 + 31 = 182$
 $182 : 7 = 26$

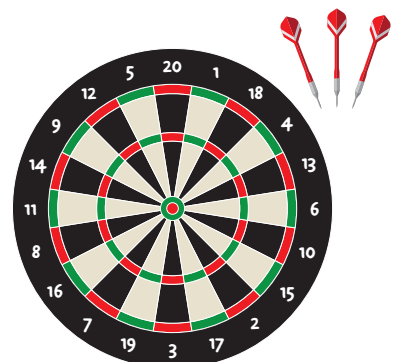
De gemiddelde temperatuur is 26 graden.

7

S

Reken het gemiddelde aantal punten per worp uit. Gebruik een rekenmachine.

naam	worp			gemiddeld aantal punten per worp
	1	2	3	
Wout	15, 14, 3	6, 8, 18	20, 11, 19	$114 : 3 = 38$
Finn	8, 10, 0	20, 11, 17	6, 18, 3	$93 : 3 = 31$
Puck	2, 4, 0	10, 20, 16	3, 12, 17	$84 : 3 = 28$
Lea	20, 17, 9	12, 5, 14	18, 4, 9	$108 : 3 = 36$

doel

- ▶ Je oefent sommen als 6×346 cijferend of kolomsgewijs uitrekenen.
- ▶ **F** Je oefent sommen als 12×64 en 22×64 cijferend uitrekenen of met splitsen.

1

Reken uit.

Reken uit met splitsen. Daarna $10 \times$ zoveel.

$100 + 16$

$2 \times 58 = 116$

$20 \times 58 = 1160$

$4 \times 97 = 388$

$40 \times 97 = 3880$

$180 + 12$

$3 \times 64 = 192$

$30 \times 64 = 1920$

$5 \times 72 = 360$

$50 \times 72 = 3600$

$180 + 30$

$6 \times 35 = 210$

$60 \times 35 = 2100$

$3 \times 59 = 177$

$30 \times 59 = 1770$

$80 + 12$

$4 \times 23 = 92$

$40 \times 23 = 920$

$2 \times 85 = 170$

$20 \times 85 = 1700$

2

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen of met splitsen. Laat zien hoe je rekent.

Op een rij kunnen 48 tegels.
De stratenmaker legt 14 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: $14 \times 48 =$ of $48 \times 14 =$

$\begin{array}{r} 48 \\ 14 \times \\ \hline 192 \\ 480 \\ \hline 672 \end{array}$	Of: $10 \times 48 + 4 \times 48 =$ $480 + 192 = 672$
---	---

antwoord: 672 tegels

Op een rij kunnen 52 tegels.
De stratenmaker legt 16 rijen.
Hoeveel tegels legt de stratenmaker?

som: $16 \times 52 =$ of $52 \times 16 =$

$\begin{array}{r} 52 \\ 16 \times \\ \hline 312 \\ 520 \\ \hline 832 \end{array}$	Of: $10 \times 52 + 6 \times 52 =$ $520 + 312 = 832$
---	---

antwoord: 832 tegels

3

Keer om en reken uit in je schrift. Reken uit met cijferen of met splitsen.

$57 \times 14 = 798$

Laat zien hoe je rekent.

$$\begin{array}{r}
 57 \\
 \underline{14} \times \\
 228 \\
 570 + \\
 \hline
 798
 \end{array}$$

$68 \times 15 = 15 \times 68 = 1020$

$46 \times 11 = 506$

$24 \times 12 = 288$

$39 \times 17 = 663$

$77 \times 18 = 1386$

4

Reken uit met cijferen of kolomsgewijs.

$$\begin{array}{r}
 609 \\
 \underline{3} \times \\
 1827
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 578 \\
 \underline{6} \times \\
 3468
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 482 \\
 \underline{7} \times \\
 3374
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 753 \\
 \underline{8} \times \\
 6024
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 326 \\
 \underline{5} \times \\
 1630
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 747 \\
 \underline{4} \times \\
 2988
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 815 \\
 \underline{9} \times \\
 7335
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 632 \\
 \underline{7} \times \\
 4424
 \end{array}$$

5

S

Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r}
 86 \\
 \underline{22} \times \\
 172 \\
 \underline{1720} + \\
 1892
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 74 \\
 \underline{33} \times \\
 222 \\
 \underline{2220} + \\
 2442
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 69 \\
 \underline{44} \times \\
 276 \\
 \underline{2760} + \\
 3036
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 28 \\
 \underline{55} \times \\
 140 \\
 \underline{1400} + \\
 1540
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 34 \\
 \underline{66} \times \\
 204 \\
 \underline{2040} + \\
 2244
 \end{array}$$

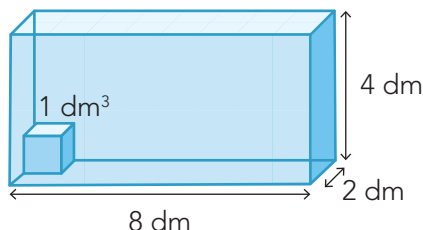

doel

- Je oefent het berekenen van de inhoud van een balk in dm^3 .
- **S** Je oefent het berekenen van het aantal blokken van een bepaalde grootte dat in een grotere doos past.
- **S** Je oefent het berekenen van de inhoud van een balk in dm^3 , cm^3 , m^3 en liter.
- **F** Je oefent het berekenen van het aantal blokken van 1 dm^3 dat in een grotere doos past.
- **F** Je oefent het berekenen van de inhoud van een balk in dm^3 en liter.

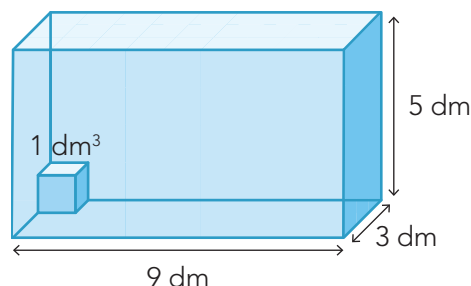
1

Bereken de inhoud.

In de doos passen **64** blokken van 1 dm^3 .

De inhoud van de doos is **64** dm^3 .

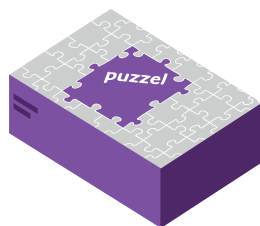

In de doos passen **135** blokken van 1 dm^3 .

De inhoud van de doos is **135** dm^3 .

2

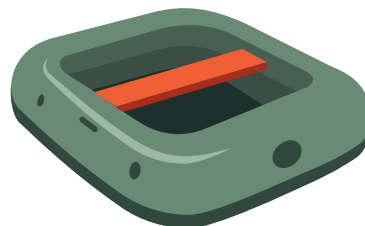
Welke maat past erbij?

De inhoud van een puzzeldoos is ongeveer

6 | 60 | **600** dm^3 .

Dat is **6** liter.

De inhoud van een rubberboot is ongeveer

40 | **400** | **4000** dm^3 .

Dat is **4000** liter.

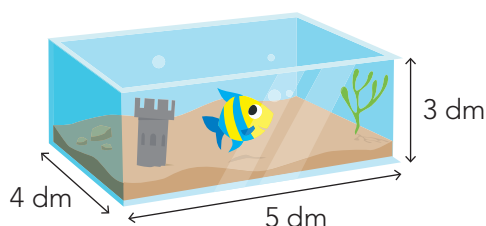
De inhoud van een vuilnisbak is ongeveer

1,8 | **18** | **180** dm^3 .

Dat is **18** liter.

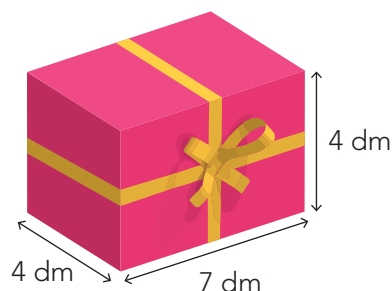
3

Bereken de inhoud.

De inhoud van het aquarium is **60** dm^3 .

Dat is **60** liter.

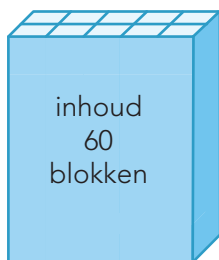

De inhoud van het cadeau is **112** dm^3 .

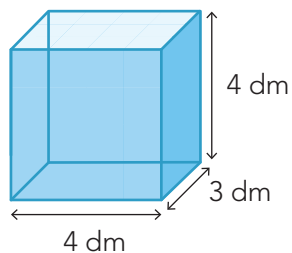
Dat is **112** liter.

4

Bereken de inhoud.

Er zitten 6 lagen met blokken in de doos.

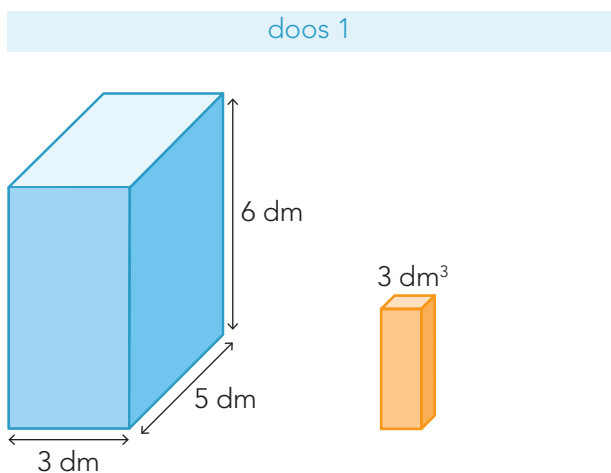
De inhoud van de doos is 48 dm³.

Dat is 48 liter.

5

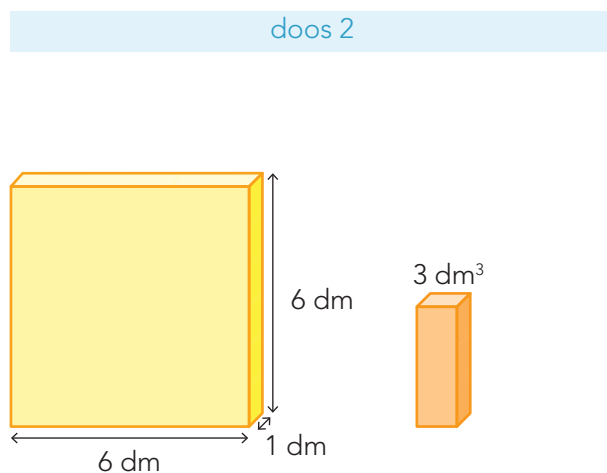
S

Bereken de inhoud.

De inhoud van doos 1 is 90 dm³.

In doos 1 passen 30 oranje blokken.

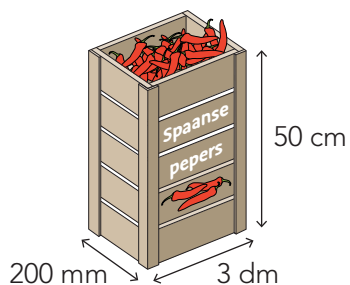
De inhoud van doos 2 is 36 dm³.

In doos 2 passen 12 oranje blokken.

6

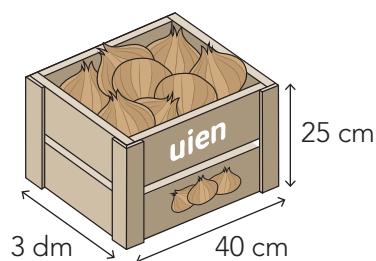
S

Bereken de inhoud.

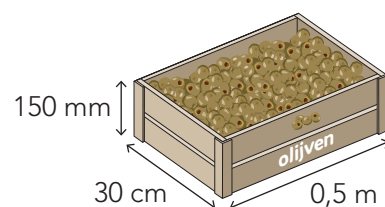
De inhoud is 30 dm³.

Dat is 30 liter.

De inhoud is 30 dm³.

Dat is 30 liter.

De inhoud is 22,5 dm³.

Dat is 22,5 liter.

doel

► Je oefent vermenigvuldigen met tientallen (3×40) en vermenigvuldigen met de strategie splitsen (4×23).

1

Reken uit.

$$3 \times 26 = \underline{\quad 78 \quad}$$

$$2 \times 45 = \underline{\quad 90 \quad}$$

$$8 \times 25 = \underline{\quad 200 \quad}$$

$$7 \times 34 = \underline{\quad 238 \quad}$$

$$3 \times 22 = \underline{\quad 66 \quad}$$

$$3 \times 75 = \underline{\quad 225 \quad}$$

$$4 \times 58 = \underline{\quad 232 \quad}$$

$$5 \times 66 = \underline{\quad 330 \quad}$$

$$5 \times 83 = \underline{\quad 415 \quad}$$

$$7 \times 38 = \underline{\quad 266 \quad}$$

2

Reken uit.

$$\begin{array}{r} 3 \\ \times 54 \\ \hline 162 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 31 \\ \hline 155 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ \times 26 \\ \hline 156 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 39 \\ \hline 156 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ \times 58 \\ \hline 348 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 44 \\ \hline 176 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 73 \\ \hline 365 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ \times 89 \\ \hline 267 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 62 \\ \hline 248 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 83 \\ \hline 332 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 57 \\ \hline 285 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ \times 46 \\ \hline 276 \end{array}$$

3

Reken uit.

$8 \times 80 = 640$

$3 \times 70 = 210$

$50 \times 9 = 450$

$8 \times 40 = 320$

$6 \times 70 = 420$

$9 \times 40 = 360$

$60 \times 3 = 180$

$9 \times 70 = 630$

$50 \times 10 = 500$

$7 \times 80 = 560$

$5 \times 50 = 250$

$6 \times 20 = 120$

$4 \times 70 = 280$

$9 \times 60 = 540$

$7 \times 50 = 350$

$80 \times 4 = 320$

4

Reken uit.

$6 \times 35 = 210$

$9 \times 46 = 414$

$3 \times 57 = 171$

$4 \times 73 = 292$

$7 \times 32 = 224$

$8 \times 19 = 152$

$5 \times 66 = 330$

$3 \times 81 = 243$

$4 \times 89 = 356$

$6 \times 92 = 552$

$2 \times 75 = 150$

$7 \times 68 = 476$

$2 \times 88 = 176$

$5 \times 63 = 315$

$9 \times 44 = 396$

$8 \times 24 = 192$

5

Reken uit.

$\times$	30	80	70	50	90
7	210	560	490	350	630
5	150	400	350	250	450
4	120	320	280	200	360

1 Welke som hoort erbij? Omcirkel.

De oude Egyptenaren van 4000 jaar geleden konden goed rekenen met breuken. Er zijn oude papyrusrollen gevonden met vragen en antwoorden.

vraag: Hoe verdeel je 7 broden eerlijk over 12 werkers?

antwoord: Breek alle broden in 2 delen. Geef ieder een half brood. Verdeel daarna de 2 halve broden die over zijn elk in 6 delen.

$$\frac{7}{12} = \frac{1}{2} + \frac{1}{6}$$

$$\frac{7}{12} = \frac{1}{2} + \frac{1}{12}$$

$$\frac{7}{12} = \frac{1}{14} + \frac{1}{28}$$

2 Bedenk het antwoord.

Bedenk daarna de breuk erbij, zoals bij opgave 1.

vraag: Hoe verdeel je 3 broden eerlijk over 10 werkers?

antwoord:

Breek alle broden in 4 delen. Geef ieder een kwart van het brood. Verdeel daarna de 2 delen die over zijn, elk in 5 delen.

De som is:

$$\frac{3}{10} = \frac{1}{4} + \frac{1}{20}$$

vraag: Hoe verdeel je 3 pizza's eerlijk over 4 kinderen?

antwoord:

Snijd alle pizza's in 2 delen. Geef ieder een halve pizza. Verdeel daarna de pizza die over is in 4 delen.

De som is:

$$\frac{3}{4} = \frac{1}{2} + \frac{1}{4}$$

TIP De oude Egyptenaren gebruikten alleen breuken met teller 1, zoals $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ of $\frac{1}{25}$.

Ze gebruikten daarnaast ook de breuken $\frac{1}{3}$ en $\frac{3}{4}$.

Breuken met teller 1 noem je ook wel **stambreken**.

Ze schreven elke breuk als een optelling van stambreken.

Elke stambreuk mag in die optelling maar **1 keer** gebruikt worden.

En je moet steeds een zo groot mogelijke stambreuk afsplitsen.

Bijvoorbeeld: $\frac{2}{7}$ werd $\frac{1}{4} + \frac{1}{28}$ en dus niet $\frac{1}{7} + \frac{1}{7}$, want dan heb je 2 keer dezelfde breuk.

3**Schrijf $\frac{2}{5}$ stap voor stap als Egyptische breuk of stambreuk.****Stap 1** Haal steeds de grootste stambreuk $\frac{1}{7}$ eraf.Zoek de stambreuk die kleiner is dan $\frac{2}{5}$ om af te splitsen.Dat doe je met $\frac{2}{5}$ zo: $\frac{2}{5} = \frac{1}{7} + \frac{1}{7}$ Bekijk de breuken die ook teller 2 hebben en die je kunt vereenvoudigen $\frac{2}{4}$ en $\frac{2}{6}$ en $\frac{2}{8}$... $\frac{2}{4}$ is te groot, want dat is meer dan $\frac{2}{5}$. $\frac{2}{6}$ is de eerste breuk met teller 2 die kleiner is dan $\frac{2}{5}$.Dus de grootste breuk is $\frac{2}{6}$. Die kun je gebruiken.Dit schrijf je als stambreuk als $\frac{1}{3}$.**Stap 2** Welke breuk houdt je over?

$$\frac{2}{5} - \frac{1}{3} = \frac{6}{15} - \frac{5}{15} = \frac{1}{15}$$

$$\text{Dus: } \frac{2}{5} = \frac{1}{3} + \frac{1}{15}$$

4**Gebruik de stappen uit opgave 3.**

Schrijf de breuk met stambreuken.

$$\frac{3}{4} = \frac{1}{2} + \frac{1}{4}$$

$$\frac{3}{8} = \frac{1}{3} + \frac{1}{12}$$

$$\frac{5}{8} = \frac{1}{2} + \frac{1}{8}$$

$$\frac{3}{5} = \frac{1}{2} + \frac{1}{10}$$

$$\frac{6}{17} = \frac{1}{3} + \frac{1}{51}$$

$$\frac{2}{9} = \frac{1}{5} + \frac{1}{45}$$

5**Wie heeft gelijk?**

Jacco

$$\frac{7}{12} = \frac{1}{2} + \frac{1}{12}$$

Ines

$$\frac{7}{12} = \frac{1}{3} + \frac{1}{4}$$

- ☐ Jacco heeft gelijk.
- ☐ Ines heeft gelijk.
- ☐ Niemand heeft gelijk.
- ☒ Beiden hebben gelijk.

1

Kleur de lege vakjes.

Je ziet steeds dezelfde kubus vanuit 3 verschillende richtingen.

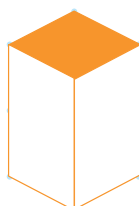
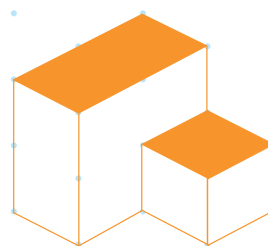
Je ziet ook de uitslag van deze kubus.

2

Welke 2 delen vormen samen een kubus van 8 blokjes?

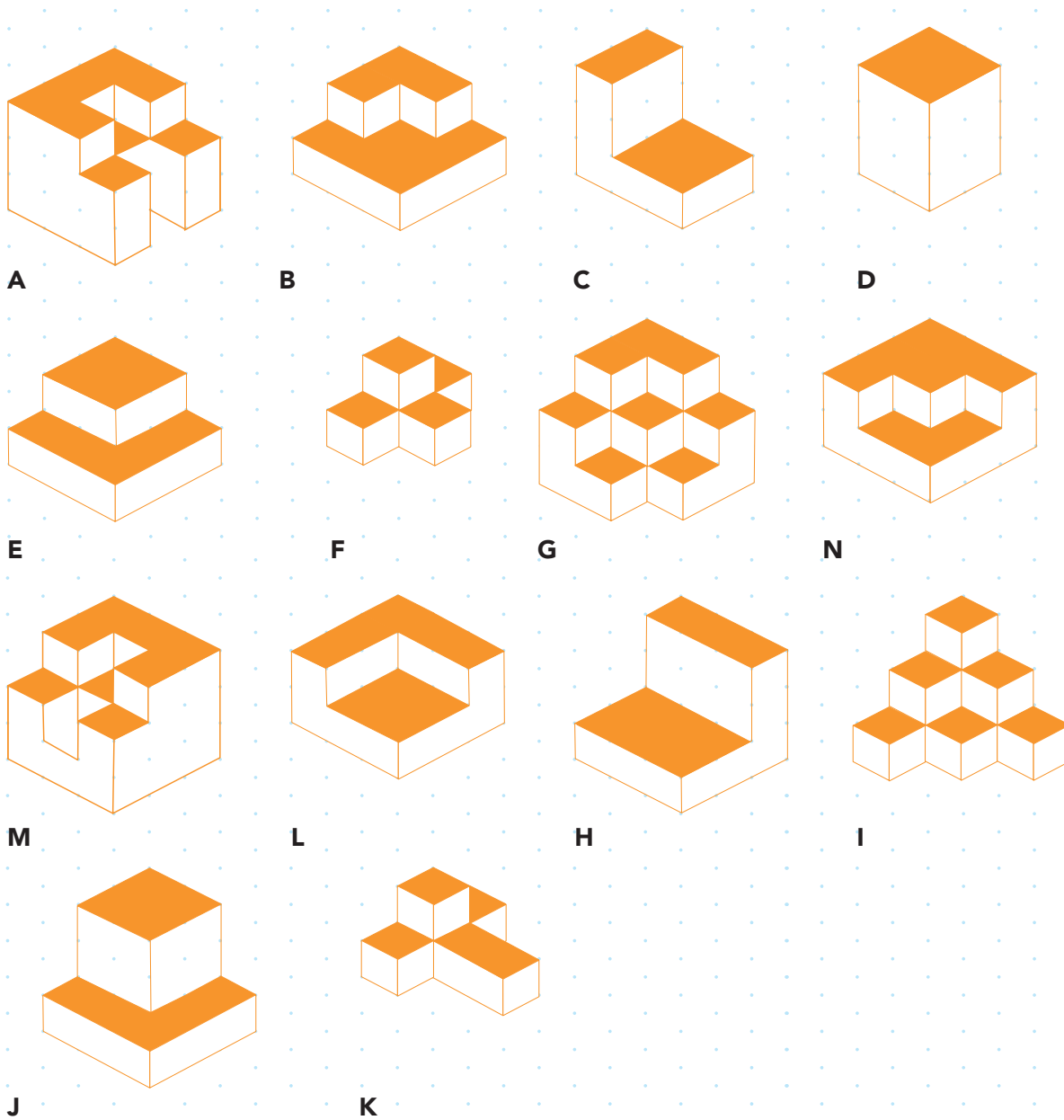
Trek lijnen.

E

Welke 2 delen vormen samen een kubus van 27 blokjes?

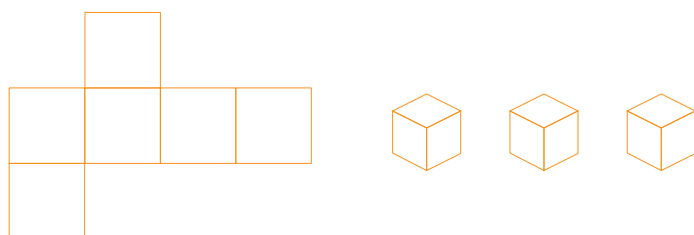

A en K B en N C en J D en H E en L F en M G en I

4

Bedenk zelf een kubus.

Vul de kleuren in de uitslag en op de kubussen in.

1

Wat is het bedrag?

Mijn bedrag ligt tussen
€ 200,- en € 300,-.
Het is deelbaar door 5 en 6.
De som van de cijfers in het
bedrag is 9.
Het bedrag is € 270,-

Mijn bedrag is minder
dan € 100,-.
Het verschil tussen de
2 cijfers van het bedrag is 1.
Het bedrag is deelbaar
door 5 en 9.
Het bedrag is € 45,-

Mijn bedrag is deelbaar
door 3, 4 en 10.
Wat is het kleinste bedrag
waar dit voor geldt?
Het bedrag is € 60,-

2

Waar of niet waar?

€ 32.876,- + € 24.398,-
is gelijk aan
€ 82.002,- – € 24.628,-.

Het verschil tussen
€ 36.703,- + € 24.317,- en
€ 94.601,- – € 33.582,- is € 1,-.

€ 12.345,- + € 9062,- + € 298,-
is gelijk aan
€ 24.202,- – € 6413,- + € 3916,-

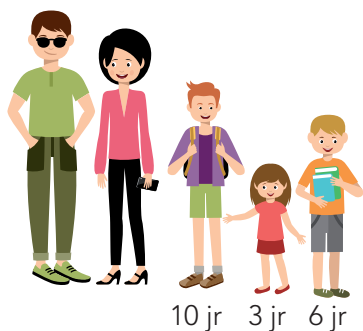

3

Hoeveel moeten ze betalen?

HAPSNAP

dagmenu : € 24,- per persoon.
Voor kinderen tot en met 9 jaar betaal je:
hun leeftijd x 10% van de prijs.

10 jr 3 jr 6 jr

Dit gezin betaalt bij HapSnap

€ 93,60

Dit gezin betaalt bij Smulpaap

€ 84,-

SMULPAAP

dagmenu: € 24,- per persoon.
Alle kinderen tot en met 12 jaar halve prijs!

3 jr 1 jr

Dit gezin betaalt bij HapSnap

€ 76,80

Het oudste kind is 8 jaar.

Dit gezin betaalt bij Smulpaap

€ 45,-

11 jr

Dit gezin betaalt bij HapSnap

€ 100,80

De tweeling is 6 jaar.

Dit gezin betaalt bij Smulpaap

€ 45,-

4**Maak het goed.**

Kies uit: € 5,25 - € 5,50 - € 5,75 - € 6,00 - € 6,25 - € 6,75 - € 6,50 - € 7,00. *bijvoorbeeld:*

€ 6,00	€ 5,00	€ 7,00	→ € 18,00
€ 5,50	€ 6,75	€ 5,75	→ € 18,00
€ 6,50	€ 6,25	€ 5,25	→ € 18,00
↓	↓	↓	↓
€ 18,00	€ 18,00	€ 18,00	€ 18,00

Kies uit: € 4,00 - € 4,50 - € 5,50 - € 6,00 - € 6,50 - € 7,00 - € 7,50 - € 8,00.

€ 7,50	€ 5,00	€ 5,50	→ € 18,00
€ 4,00	€ 6,00	€ 8,00	→ € 18,00
€ 6,50	€ 7,00	€ 4,50	→ € 18,00
↓	↓	↓	↓
€ 18,00	€ 18,00	€ 18,00	€ 18,00

$(€ 20,- + € 18,-) € 20,- - € 18,-) = € 19,-$

€ 13,- × € 24,- = € 312,-

€ 6,- × € 12,- × € 7,- = € 2,- × € 18,- × € 14,-

TIP

12×	6×		2:
		3×	
2:			12×
2:			

2: betekent de uitkomst 2 is als je de getallen in deze 2 vakjes met elkaar deelt.

3× betekent dat de uitkomst 3 is als je de getallen in de 2 vakjes met elkaar vermenigvuldigt.

Een getal zonder een bewerkingsteken in een vakje betekent dat hier dit getal moet staan.

3 hokjes samen dik omlijnd? Dan horen ze met z'n drieën bij elkaar. De uitkomst is 12 als je de 3 getallen met elkaar vermenigvuldigt.

1

Vul in elke rij en elke kolom de getallen 1, 2, 3 en 4 in.

2-	2	2-	
4	2	1	3
2	8+	3	1
9×	3	8+	4
1	3	2	4
3	4:	1	4
	1	4	2

12×		2	12×
4	3	2	1
3×	2:	3	4
1	2	3	4
3	1	24×	2
	4	4	2
8×	2	4	1
2	4	1	3

2-		24×	
4	2	1	3
4+	1	3	4
1	3	4	2
2×	2	9+	4:
1	3	3	4
3	3	4	2
	4	2	1

2

Optellen en aftrekken of vermenigvuldigen en delen.

Vul in elke rij en elke kolom 1, 2, 3, 4 en 5 in.

7+	1-	9+		3
1	2	4	5	3
4	3	4-	3+	1
		5	2	1
2	9+	1	7+	4
	5	1	3	4
5	1	3	11+	2
			4	2
7+	3	4	3+	1
	3	4	2	1
			1	5

2:		8×	15×	
2	1	4	5	3
15×	2:		12×	
5	4	2	3	1
3	2	15×	2:	4
		5	1	4
20×				10×
4	3	1	2	5
1	5	12×	4	2
		3	4	2

3

Optellen en aftrekken of vermenigvuldigen en delen.

Vul in elke rij en elke kolom 1, 2, 3, 4, 5 en 6 in.

8+	3	5	4	5-	6	1	2
2-	4	3	2	1	6	5	
	2	1	3	4	14+	5	6
3+	1	2	6	5	4	3	
15+	5	5-	6	1	7+	2	3
6	4	2-	5	3	2	1	

24x	6	4	60x	1	3	5	2
3:	1	3	15x	5	2:	2	4
3:	2	6	3	4	1	5	
20x	4	10x	5	2	30x	1	6
5	2:	2	24x	4	6	3	
3	3	1	6	5	2	4	

4

Optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.

Vul in elke rij en elke kolom 1, 2, 3, 4, 5 en 6 in.

11+	6	2	5-	1	25x	5	11+	4	3
5+	2	3	6	1	5	4			
3	2:	4	2	5-	6	1	10x	5	
1-	5	6	12x	3	4	2	1		
5+	4	1	3-	5	2	12+	3	3:	6
1	1	20x	5	4	3	6	2		

3-	5	2	12+	4	5-	1	6	12+	3
9x	1	3	6	2	4	5			
3	1	1	12+	5	10+	4	3:	2	6
2:	2	4	3	6	13+	5	3+	1	
4	5-	6	1	5	3	2			
30x	6	5	24x	2	3	1	4		